

činci samému, nýbrž i proti osobě, která ručí bez vlastního zavinění za poškozující jednání zločincovo. Posléz uvedené stanovisko hájí Randa ve svém shora citovaném díle »Die Schadenersatzpflicht« na str. 260, míně, že, má-li míti ručení za třetí osoby plnou cenu, musí se týkati i trvání doby a nesmí zaniknouti dříve, než povinnost třetí osoby k náhradě. Než sám Randa ve svém díle poukazuje na opačný názor judikatury (rozh. ze dne 5. března 1871 čís. 4345 sb.) a novější literatura (srov. Ehrenzweig IV. str. 76) zastává názor, že třicetiletá promlčecí doba platí jen, když žaloba čelí proti zločinci samému, a že ten, kdo bez vlastního zavinění spoluručí za škodu, může se dovolávati kratšího tříletého promlčení. K tomuto názoru přikloňuje se i soud odvolací, ježto ustanovení § 1489 obč. zák. jest co do třicetileté doby promlčecí vykládati zajisté restriktivně jen v poměru ke zločinci samému, nikoli také v poměru k osobám, které za zločinné jednání pachatele spoluručí. V souzeném případě zjistil první soud, že žalobce o své tvrzené škodě, kterou uplatňuje v této rozepři, zvěděl nejpozději v roce 1924 a rovněž tak i o osobě škůdcově. Zjištění to odvolatel ani nenapadá, a proto soud odvolací musí zjištění to položit za základ svému rozhodnutí (§ 498 c. ř. s.). Za tohoto stavu věci posoudil první soud rozepři po stránce právní zcela správně, zamítнув k námitce promlčení žalobu, následkem čehož je neodůvodněna i výtka neúplnosti řízení, kterou odvolatel shledával právě v tom, že první soud následkem mylného právního posouzení nepovažoval za nutné připustiti a prováděti nabídnuté důkazy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud je rovněž jako soud odvolací toho názoru, že výjimečné ustanovení § 1489 obč. zák., podle něhož se žaloba o náhradu škody, vznikla-li škoda ze zločinu, nepromlčuje ve třech, nýbrž teprve ve třiceti letech, platí jen, jde-li o nárok na náhradu škody proti tomu, kdo se zločinu dopustil, nikoli, jde-li o náhradu škody proti tomu, kdo, nemaje podílu na zločinu, ručí jen (§§ 1313 a násl. obč. zák.) za škodu ze zločinu jiného. Jest tudíž žalobní nárok, ježto je uplatňován teprve po více než třech letech po vzniku škody a po nabytí vědomosti o škůdci promlčen, a byl z toho důvodu právem k námitce žalované strany zamítnut.

Čís. 12156.

Odpůrčí nárok.

Nelze se domáhati bezúčinnosti postupní smlouvy mezi osobami, z nichž žádná není odporovatelovým dlužníkem.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1932, Rv I 1545/31.)

Dlužníkem žalobcovým byl Karel H., manžel spolužalované Marie H-ové, a syn spolužalovaných manželů Josefa a Anny H-ových. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce, by 1. postupní smlouva ze dne 28.

května 1930, již bylo žalované Marii H-ové postoupeno hospodářství čp. 1 v T. spolužalovanými manžely Josefem a Annou H-ovými, byla proti žalobci prohlášena za bezúčinnou a by 2. žalovaná byla uznána povinnou trpěti, by na usedlosti čp. 1 v T. bylo vloženo zástavní právo pro vykonatelnou pohledávku žalobcovu. **Procesní soud** **prvé stolice** uznal podle žaloby. **Odvolační soud** žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jde o žalobu odpůřčí, kterou žalobce opřel o důvody odporovatelnosti podle § 2 čís. 1, 2, 3 a 4, § 3 čís. 1 a 3, § 4 a § 7 odpůřčího řádu. Podle § 226 c. ř. s. jest pro posouzení otázky, čeho se žalobce domáhá žalobou, rozhodným žalobní žádání, jakž vyplývá i z § 405 c. ř. s., podle něhož není soud oprávněn straně něco přiřknouti, co nebylo navrženo. Žaloba odpůřčí jest podle § 12 odp. řádu žalobou o plnění, jehož předpokladem jest bezúčinnost právního jednání, jemuž se odporuje, a jest proto plnění následkem bezúčinnosti odporovatelného právního jednání. Podle žalobního žádání rozhodného, jak bylo již řečeno, pro posouzení toho, čeho se žalobce domáhá žalobou, učinil žalobce plnění, jehož se domáhá žalobou, závislým na určovacím výroku, že jest bezúčinnou proti žalobci postupní smlouva ze dne 28. května 1930, kterou bylo postoupeno odstupujícími spolužalovanými manžely Josefem a Annou H-ovými spolužalované Marii H-ové hospodářství čís. 1 v T. Právě-li žalobce sám v žalobním návrhu, že nemovitosti byly postoupeny spolužalované Marii H-ové spolužalovanými Josefem a Annou H-ovými, nelze vysloviti podle § 1 odpůřčího řádu bezúčinnost tohoto právního jednání již proto, že podle udání, uvedeného žalobcem v žalobním návrhu a pro věc rozhodného, došlo k postupu jmění, smlouvou vyjádřenému, jen mezi osobami ve smlouvě uvedenými, z nichž však žádná nebyla dlužníkem žalobcovým podle § 1 odp. řádu, ježto byl jím, jak se praví v žalobě, Karel H. Právní jednání uskutečněné postupní smlouvou tak, jak se jí dovolává žalobce v žalobním návrhu, nebylo tudíž právním jednáním, které se týkalo dlužníkovu jmění (§ 1 odp. ř.), neboť jím bylo převedeno jmění manželů Josefa a Anny H-ových, kteří nebyli dlužníky věřitelovými podle uvedeného předpisu zákona, na Marii H-ovou. Není-li však předpokladu pro nárok na plnění podle § 12 odp. řádu (bezúčinnost právního jednání), nelze ani vyhověti nároku na plnění, jenž jest jen následkem bezúčinnosti odporovatelného právního jednání, kterého tu není. Bylo tudíž z úvahy té odepřiti oprávnění žalobnímu nároku.

Čís. 12157.

Odpůřčí nárok (podle čís. nař. ze dne 10. prosince 1914, čís. 337 ř. zák.).

Pokud jest míti za to, že by vedení exekuce na dlužníkovu jmění nevedlo k úplnému uspokojení věřitele.

Zkrácení věřitele jest zákonným předpokladem i v případě odporovatelnosti podle § 2 čís. 3 odp. řádu, i v případě § 7 odp. řádu. Otázka, zda byl právním jednáním, jemuž se odporuje, zkrácen dlužníkův věřitel,